

Til Klima-, Energi- og Forsyningsminister Dan Jørgensen

Kopi: Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg

15.03.2021

Usikkerhed om rammevilkår for nettilslutning bremser udbygningen med vedvarende energi

Ved indgåelsen af klimaaftalen om energi og industri den 22. juni 2020 besluttede et flertal i folketinget at afskaffe udligningsordningen for nettilslutning af vedvarende energi. Beslutningen fra klimaaftalen har desværre haft som konsekvens, at der lige nu er usikkerhed om alle forhold vedrørende nettilslutning af vedvarende energi i Danmark. Dette vil få betydning for udbygningen med vindmøller og solceller i Danmark og opfyldelse af Folketingets 70-% målsætning i 2030.

Folketingets beslutning om afskaffelse af udligningsordningen har langtrækkende konsekvenser for vilkårene for nettilslutning af vedvarende energi i Danmark. Beslutningen medfører ændringer i stort set samtlige love og bekendtgørelser, der vedrører nettilslutning af vedvarende energi på land i Danmark. Forsyningstilsynet har for nylig afvist at forholde sig til Dansk Energis udkast til ny standard nettilslutningsaftale, hvilket medfører, at afgørende forhold for nettilslutning af nye VE-anlæg efter 2022 er ukendte, hvilket er en uacceptabel usikkerhed for opstilling af ny vedvarende energi.

Efter vores vurdering er situationen for opstillere af vedvarende energi lige nu den, at det reelt ikke er muligt at indgå aftaler om nettilslutning af nye VE-anlæg, som skal nettilsluttes efter 1. januar 2023. Det er en situation, som kræver akut politisk stillingtagen.

Usikkerheden omfatter lige nu specifikt indførelsen af tilslutningsbidrag, indfødningsstariffer og overgangsordningen for udligningsordningen i 2022. Derudover er en afgørende udfordring en klarlæggelse af snitfladen for privat og kollektiv finansiering af udbygningen af det kollektive elforsyningsnet i form af den såkaldte 50/60-kV regel i bekendtgørelse om nettilslutning af vindmøller og solceller. Samlet udgør disse ændringer samtlige betydelige vilkår for nettilslutning af fremtidige projekter for vedvarende energi, udover de tekniske krav som er reguleret i europæisk lovgivning.

Wind Denmark bemærker, at Folketingets beslutning om afskaffelsen af udligningsordningen blev truffet på baggrund af en tværministeriel tarifyanalyse, som var udarbejdet uden inddragelse af branchen og uden hensyntagen til den europæiske lovgivning for det indre marked for energi. Wind Denmark bemærker endvidere at den tværministerielle tarifyanalyse ikke blev sendt i høring eller offentliggjort inden forligskredsen traf beslutning om analysens anbefalinger. Folketinget har derfor aldrig haft mulighed for at høre de forskellige aktører og

branchens synspunkter og derfor ej heller taget oplyst stilling til spørgsmålet om finansieringen af udbygningen af det kollektive elforsyningsnet.

En stor del af vilkårene for nettilslutning vil skulle defineres af netvirksomhederne og Energinet og dette vil skulle ske indenfor rammerne af den europæiske lovgivning for det indre marked for energi, som sætter grænser for indfødningsstariffer for elproducenter. Wind Denmark henviser til, at Energinet ved præsentationen af forslaget til ny tarifmodel i januar 2020 konkluderede at: *"Energinet har begrænsede muligheder for at hæve indfødningsstariffen. Grundlæggende ændringer af denne model kræver regelændringer også på EU-niveau"*¹.

En konkret udfordring i den europæiske regulering er, at der er fastsat et loft over indfødningsstariffen på TSO-niveau på kun 0,9 øre/kWh. Energistyrelsen anerkender, at konsekvensen er, at det centrale element i klimaaftalen i form af det geografiske prissignal til placering af nye anlæg vil skulle defineres på TSO-niveau indenfor loftet på 0,9 øre/kWh, hvorved det er Wind Denmarks vurdering, at indførelsen af et geografisk prissignal til placering af nye anlæg på TSO-niveau ikke længere er meningsfuldt. I kraft af, at en betydelig andel af nye VE-anlæg frem mod 2030 vil skulle tilsluttes på TSO-niveau er dette en centrale problemstilling for implementeringen af klimaaftalens, som minister og Folketing bør forholde sig til.

Ministeren har i februar 2021² oplyst til Folketinget, at det er op til branchen at fastlægge de metoder, som skal definere vilkårene for nettilslutning efter 1. januar 2023. Det er Wind Denmarks bekymring, at netvirksomhedernes og Energinets fastlæggelse af metoder vil blive udfordret af den europæiske lovgivning i en grad, som vil medføre tvivl om den fremtidige finansiering af udbygningen af det kollektive elforsyningsnet.

Med den nuværende tidsplan for vedtagelse af lovgivningen for vilkårene for adgangen til det kollektive elforsyningsnet i form af ændringer af lov om elforsyning, som skal fremsættes for folkettinget i efteråret 2021 og træde i kraft 1. januar 2022, så er det Wind Denmark forventning, at det samlede regelsæt for nettilslutning efter 1. januar 2023 først vil være tilgængelig kort tid før eller efter 1. januar 2023. I kraft af udfordringerne med den europæiske lovgivning og Forsyningstilsynets behandlingstider på minimum 9 måneder i komplekse sager er det Wind Denmarks bekymring, at det samlede regelsæt først vil være godkendt i løbet af 2023 og dermed efter den dato som forligskredsen har besluttet som ikrafttrædelse.

Dette er uacceptabelt for planlægningen af nye projekter for vedvarende energi og det er Wind Denmarks frygt, at udbygningen med vedvarende energi vil blive bremset i de kommende år pga. manglen på klarhed over de grundlæggende rammevilkår for nettilslutning af nye projekter.

Den store grad af usikkerhed om rammevilkårene for etablering af vedvarende energi, som ikke har været større i de seneste 20 år, kunne ikke være mere uheldig i forhold til opfyldelsen af Folketingets 70-% målsætning i 2030. Usikkerheden kan få betydning for projekters deltagelse i de kommende to teknologineutrale udbud i 2021, hvor budgivningen fra projektudviklere vil skulle foretages uden kendskab til de regler for net tilslutning, som projekterne vil skulle realiseres under.

Wind Denmark opfordrer derfor ministeren til enten at fremskynde arbejdet med at afklare rammevilkårene for nettilslutning i Danmark alternativt at indlede drøftelser med

¹ Fra præsentationen til Energinets og Dansk Energis tariffialogmøde 15. januar 2020. Wind Denmark forventer, at tæt på halvdelen af alle nye vindmølleprojekter frem mod 2030 vil skulle nettilsluttes til Energinets transmissionsnet.

² Ministersvar på spørgsmål 131 KEF alm. del. af 19. januar 2021

forligskredsen om en senere ikrafttrædelse end 1. januar 2023. Dette bør ske for at adressere de udfordringer i den europæiske lovgivning, som ikke blev inddraget i den tværministerielle tarifyanalyse, i form af en analyse, som skal belyse konsekvensen af afskaffelsen af udligningsordningen og finansieringen af udbygningen af det kollektive elforsyningsnet til Folketingets 70-% målsætning. Arbejdet bør resultere i, at Folketinget får mulighed for på et oplyst grundlag at tage stilling til finansieringen af udbygningen og driften af det kollektive elforsyningsnet frem mod 2030.

Ministeren bør derudover arbejde for at undgå, at den kommende revision af elforsyningsloven bliver en rammelov, som overlader en række afgørende spørgsmål om finansieringen af udbygningen af det kollektive elnet til fastlæggelse i netvirksomhedernes og Energinets metoder. Dette er politiske spørgsmål, som kun Folketinget kan og bør tage stilling til.

Wind Denmark vil afslutningsvis bede om et møde, hvor vi sammen med repræsentanter fra sektoren kan fremlægge vores synspunkter og tydeliggøre de udfordringer for nettilslutning af vedvarende energi, som beslutningerne fra juni 2020 resulterer i.

Med venlig hilsen

Jan Hylleberg
Adm. direktør, Wind Denmark